

Väljaandja:	Keskkonnaminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2017
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	18.09.2022
Avaldamismärge:	RT I, 29.12.2016, 53

Fluoritud kasvuhoonegaase ja osoonikihti kahandavaid aineid sisaldavate toodete, seadmete, süsteemide ja mahutite ning käitlemistoiimingute registri põhimäärus ja selle pidamise kord

Vastu võetud 27.12.2016 nr 83

Määrus kehtestatakse [atmosfääriõhu kaitse seaduse](#) § 192 lõike 2 ja § 193 lõike 6 alusel ning kooskõlas avaliku teabe seaduse § 43¹ lõikega 1.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Andmekogu asutamine, ametlik nimetus, nimetuse ametlik lühend ja ingliskeelne nimetus

(1) Riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu ametliku nimetusega „Fluoritud kasvuhoonegaase ja osoonikihti kahandavaid aineid sisaldavate toodete, seadmete, süsteemide ja mahutite ning käitlemistoiimingute register FOKA” (edaspidi *andmekogu*) asutati keskkonnaministri 12. juuli 2012. a määrusega nr 25 „Fluoritud kasvuhoonegaase ja osoonikihti kahandavaid aineid sisaldavate toodete, seadmete, süsteemide ja mahutite ning käitlemistoiimingute registri põhimäärus ja selle pidamise kord ning andmete esitamise kord ja vormid”.

(2) Andmekogu ametlik lühendnimetus on FOKA register.

(3) Andmekogu ingliskeelne lühendnimetus on *FOKA Registry*.

§ 2. Andmekogu pidamise eesmärk

Andmekogu eesmärk on atmosfääriõhu kaitse seaduse alusel kogutavate fluoritud kasvuhoonegaase ja osoonikihti kahandavaid aineid sisaldavate toodete, seadmete, süsteemide ja mahutite ning käitlemistoiimingutega seotud andmete haldamine digitaalses keskkonnas. Andmete kogumise laiem eesmärk on tagada fluoritud kasvuhoonegaaside ja osoonikihti kahandavate ainete atmosfääri väljutatavate heitkoguste vähenemine.

§ 3. Andmekogu vastutav töötaja ja volitatud töötaja

(1) Andmekogu vastutav töötaja on Keskkonnaministeerium.

(2) Andmekogu volitatud töötajad on Keskkonnaamet ja Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskus (KEMIT).

(3) KEMITi ülesanded andmekogu volitatud töötajana on sätestatud keskkonnaministri 30. novembri 2012. a määruses nr 39 „Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskuse põhimäärus”.

§ 4. Andmekogu turvaklass ja turbeaste

(1) Andmekogu turvaklass on K2T2S2.

(2) Andmekogu turbeaste on M.

§ 5. Andmekogu arhitektuur ja liidesed

(1) Andmed sisestatakse veebipõhise kasutajaliidese ja infosüsteemide andmevahetuskihi X-tee kaudu ja hoitakse andmekogus andmekoosseisu järgi kujundatud andmebaasis.

(2) Andmekogu küsib andmeid keskkonnalubade infosüsteemist, aadressiandmete süsteemist, äriregistrist, rahvastikuregistrist, probleemtoodete registrist ja majandustegevuse registrist.

2. peatükk Andmekogusse kantavad andmed

§ 6. Andmekogu andmete koosseis

(1) Andmekogusse kantakse:

1) andmed viis või enam süsinikdioksiidi ekvivalenti fluoritud kasvuhoonegaase või kolm või enam kilogrammi osoonikihti kahandavaid aineid sisaldavate paiksete jahutus- ja kliimaseadmete ning soojuspumpade ja nende käitlemistoimingute kohta;

2) andmed viis või enam süsinikdioksiidi ekvivalenti fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate paiksete tuletõrjeseadmete ning nende käitlemistoimingute kohta;

3) andmed viis või enam süsinikdioksiidi ekvivalenti fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate paiksete elektriyaotlate ja nende käitlemistoimingute kohta;

4) andmed viis või enam süsinikdioksiidi ekvivalenti fluoritud kasvuhoonegaasidel põhinevaid lahusteid sisaldavate paiksete seadmete ja nende käitlemistoimingute kohta.

(2) Mahuti käesoleva määruse tähenduses on paikses tuletõrjeseadmes asuv fluoritud kasvuhoonegaasi sisaldav balloon. Andmed mahutite kohta esitatakse koos kolm kilogrammi või enam fluoritud kasvuhoonegaasi sisaldava paikse tuletõrjeseadme kohta esitatavate andmetega.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete täpsem koosseis on esitatud käesoleva määruse lisas 1.

3. peatükk Andmete esitamine ja andmekogu kasutamine

§ 7. Andmete esitamine

(1) Andmete elektroonilisel esitamisel tuvastatakse andmekogu kasutaja keskkonnaministri 20. juuni 2011. a määruses nr 34 „Nõuded Keskkonnaametile elektroonilisel teel esitatavate dokumentide formaadi ja allkirjastamise ning elektroonilise teabevahetuse kohta” sätestatud e-Keskkonnaameti teenust kasutades.

(2) Paberil andmed esitatakse andmekogusse kandmiseks Keskkonnaametile käesoleva määruse lisades 2–9 esitatud vormidel.

(3) Viis või enam süsinikdioksiidi ekvivalenti fluoritud kasvuhoonegaase või kolm või enam kilogrammi osoonikihti kahandavaid aineid sisaldava paikse toote, seadme või süsteemi registreerimiseks esitab käesoleva määruse § 8 lõikes 1 või 2 nimetatud isik Keskkonnaametile määruse lisades 2 ja 3 sätestatud andmed kasutusvaldkonna kohta (jahutus- ja kliimaseadmed ning soojuspumpad, tuletõrjeseadmed, elektriyaotlad või lahusteid sisaldavad seadmed).

(4) Viis või enam süsinikdioksiidi ekvivalenti fluoritud kasvuhoonegaase või kolm või enam kilogrammi osoonikihti kahandavaid aineid sisaldava paikse toote, seadme või süsteemi täielikuks registreerimiseks käesoleva määruse lisa 3 kohaselt võib määruse § 8 lõikes 1 või 2 nimetatud isik selleks volitada isiku, kes vastab määruse § 8 lõigetes 3–8 sätestatud nõuetele.

(5) Viis või enam süsinikdioksiidi ekvivalenti fluoritud kasvuhoonegaase või kolm või enam kilogrammi osoonikihti kahandavaid aineid sisaldava paikse toote, seadme, süsteemi või aine võõrandamise, kasutusvalduse ülemineku või kasutuselt kõrvaldamise ja jäätmekäitlejale üleandmise registreerimiseks esitab käesoleva määruse § 8 lõikes 1 või 2 nimetatud isik Keskkonnaametile määruse lisas 4 sätestatud andmed kasutusvaldkonna kohta (jahutus- ja kliimaseadmed ning soojuspumpad, tuletõrjeseadmed, elektriyaotlad või lahusteid sisaldavad seadmed).

(6) Viis või enam süsinikdioksiidi ekvivalenti fluoritud kasvuhoonegaase või kolm või enam kilogrammi osoonikihti kahandavaid aineid sisaldava paikse toote, seadme või süsteemi käitlemistoimingu andmekogus registreerimiseks esitab käesoleva määruse § 8 lõigetes 3–8 nimetatud pädev käitlemistoimingu tegija Keskkonnaametile määruse lisas 5 (jahutus- ja kliimaseadmed ning soojuspumpad), lisas 6 (tuletõrjeseadmed), lisas 7 (elektriyaotlad) või lisas 8 (lahusteid sisaldavad seadmed) sätestatud andmed.

(7) Andmekogu täiendamiseks juhul, kui viit või enam süsinikdioksiidi ekvivalenti fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavat paikset toodet, seadet või süsteemi on ümberehitamise käigus muudetud, esitab käesoleva määruse § 8 lõikes 1 või 2 nimetatud isik Keskkonnaametile määruse lisades 2 ja 3 sätestatud andmed kasutusvaldkonna

kohta (jahutus- ja kliimaseadmed ning soojustpumbad; tuletõrjeseadmed, elektrijaotlad või lahusteid sisaldavad seadmed).

(8) Paberil esitatud andmete andmekogusse kandmise korraldab Keskkonnaamet.

(9) Andmete paberikandjal esitamisel loetakse andmed tähtjaks esitatuks, kui käesoleva määruse §-s 6 nimetatud andmed on Keskkonnaametile esitatud atmosfääriõhu kaitse seaduses andmete andmekogus registreerimiseks kehtestatud tähtaja jooksul.

§ 8. Andmete esitajad

(1) Atmosfääriõhu kaitse seaduse § 193 lõigetes 1, 3 ja 5 nimetatud andmeid on pädev esitama käitleja atmosfääriõhu kaitse seaduse § 184 lõike 3 või § 191 lõike 3 tähenduses.

(2) Käitleja atmosfääriõhu kaitse seaduse § 184 lõike 3 või § 191 lõike 3 tähenduses võib esitada andmekogule sama seaduse § 193 lõigetes 1, 3 ja 5 sätestatud andmeid volitatud isiku kaudu.

(3) Atmosfääriõhu kaitse seaduse § 193 lõikes 4 sätestatud andmeid viis või enam süsinikdioksiidi ekvivalenti fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate paiksete jahutus- ja kliimaseadmete või soojustpumpade käitlemistoimingute kohta on pädevad esitama:

1) loale märgitud lubatud käitlemistoiminguteks atmosfääriõhu kaitse seaduse § 198 lõikes 1 nimetatud käitlemis luba omav isik;

2) sertifikaadile märgitud lubatud käitlemistoiminguteks teise Euroopa Liidu liikmesriigi äriühingu sertifikaati omav isik, kelle sertifikaati tunnustatakse Euroopa Komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 2015/2067^I kohaselt;

3) käesoleva lõike punktides 1 või 2 nimetatud isiku töötaja, kes omab asjakohast kutse- või osakutsetunnistust või teise Euroopa Liidu liikmesriigi töötaja sertifikaati, mida tunnustatakse Euroopa Komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 2015/2067 kohaselt ja keda käitlemis luba või teise Euroopa Liidu liikmesriigi äriühingu sertifikaati omav isik rakendab oma töös.

(4) Atmosfääriõhu kaitse seaduse § 193 lõikes 4 sätestatud andmeid kolm kilogrammi või enam osoonikihti kahandavaid aineid sisaldavate paiksete jahutus- ja kliimaseadmete või soojustpumpade käitlemistoimingute kohta on pädevad esitama:

1) atmosfääriõhu kaitse seaduse § 186 lõikes 1 nimetatud isik;

2) isik, kes omab asjakohast kutse- või osakutsetunnistust;

3) atmosfääriõhu kaitse seaduse § 198 lõikes 1 nimetatud käitlemis luba omav isik.

(5) Atmosfääriõhu kaitse seaduse § 193 lõikes 4 sätestatud andmeid viis või enam süsinikdioksiidi ekvivalenti fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate tuletõrjeseadmete käitlemistoimingute kohta on pädevad esitama:

1) atmosfääriõhu kaitse seaduse § 198 lõikes 1 nimetatud käitlemis luba omav isik;

2) teise Euroopa Liidu liikmesriigi äriühingu sertifikaati omav isik, kelle sertifikaati tunnustatakse Euroopa Komisjoni määruse (EÜ) nr 304/2008^{II} kohaselt;

3) käesoleva lõike punktis 1 või 2 nimetatud isiku töötaja, kes omab asjakohast osakutsetunnistust või teise Euroopa Liidu liikmesriigi töötaja sertifikaati, mida tunnustatakse Euroopa Komisjoni määruse (EÜ) nr 304/2008 kohaselt, ja keda käitlemis luba või teise Euroopa Liidu liikmesriigi äriühingu sertifikaati omav isik rakendab oma töös.

(6) Atmosfääriõhu kaitse seaduse § 193 lõikes 4 sätestatud andmeid viis või enam süsinikdioksiidi ekvivalenti fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate paiksete elektrijaotlate käitlemistoimingute kohta on pädev esitama käitlemistoimingu tegija, kes omab asjakohast osakutsetunnistust või teise Euroopa Liidu liikmesriigi töötaja sertifikaati, mida tunnustatakse Euroopa Komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 2015/2066^{III} kohaselt.

(7) Atmosfääriõhu kaitse seaduse § 193 lõikes 4 sätestatud andmeid viis või enam süsinikdioksiidi ekvivalenti fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate paiksete elektrijaotlate lekkekонтроlli kohta on pädev esitama lekkekонтроlli tegija, kes on Keskkonnaametile esitanud oma isiku- ja kontaktandmed.

(8) Atmosfääriõhu kaitse seaduse § 193 lõikes 4 sätestatud andmeid viis või enam süsinikdioksiidi ekvivalenti fluoritud kasvuhoonegaasidel põhinevate lahusteid sisaldavate paiksete seadmete käitlemistoimingute kohta on pädev esitama käitlemistoimingu tegija, kes omab asjakohast osakutsetunnistust või Euroopa Liidu teise liikmesriigi töötaja sertifikaati, mida tunnustatakse Euroopa Komisjoni määruse (EÜ) nr 306/2008^{IV} kohaselt.

(9) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3–8 nimetatud andmeid võib esitada käitlemistoiminguid teinud äriühingu muu volitatud isik, kes on selle äriühingu töötaja.

§ 9. Andmete esitaja pädevuse tõendamine

(1) Atmosfääriõhu kaitse seaduse § 186 lõikes 1 nimetatud isik saab andmekogule andmeid esitada pärast seda, kui ta on Keskkonnaametile esitanud sama paragrahvi lõike 2 alusel kehtestatud keskkonnaministri määruuses nimetatud pädevust tõendavad dokumendid.

(2) Euroopa Liidu teise liikmesriigi äriühingu sertifikaadiga isikud, kes on sertifitseeritud Euroopa Komisjoni rakendusmääruste (EL) nr 2015/2067 või nr 304/2008 kohaselt, saavad andmekogule andmeid esitada pärast atmosfääriõhu kaitse seaduse § 196 nõuetele vastava äriühingu sertifikaadi ja tema käsutuses olevate töötajate sertifikaatide tõlke esitamist Keskkonnaametile.

(3) Käesoleva määruse § 8 lõigetes 6 ja 7 nimetatud käitlemistoiimingute tegijad saavad andmekogule andmeid esitada pärast atmosfääriõhu kaitse seaduse § 196 nõuetele vastava töötaja sertifikaadi tõlke esitamist Keskkonnaametile.

(4) Isik, kes esitab andmed fluoritud kasvuhoonegaase või osoonikihti kahandavaid andmeid sisaldava paigse toote, seadme või süsteemi käitleja volituse alusel, kinnitab andmete esitamisel volituse olemasolu.

(5) Atmosfääriõhu kaitse seaduse § 198 lõikes 1 nimetatud käitlemisluba, asjakohast kutse- või osakutsetunnistust, Euroopa Liidu teise liikmesriigi äriühingu või töötaja sertifikaati või atmosfääriõhu kaitse seaduse § 186 lõikes 1 nimetatud pädevust tõendavat dokumenti omav isik kinnitab käitlemistoiimingute andmete esitamisel toote, seadme või süsteemi käitlemiseks õigust andva lepingu olemasolu.

§ 10. Andmekogu kasutajad

Andmekogu kasutajad on:

- 1) käesoleva määruse paragrahvis 8 nimetatud andmete esitaja;
- 2) Keskkonnaministeeriumi haldusala teenistuja ja töötaja, kes teeb käesoleva määruse §-s 6 nimetatud dokumentide või andmete menetlemise ja analüüsiga seotud toiminguid või järelevalvet õigusaktide alusel;
- 3) isik, kellega Keskkonnaministeerium on sõlminud sisetehingu riigihangete seaduse § 14¹ tähenduses;
- 4) atmosfääriõhu kaitse seaduses sätestatud järelevalveasutused;
- 5) Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi haldusala teenistuja ja töötaja, kes tegeleb ehitusseaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud soojus- ja jahutusseadmete andmete menetlemise ja analüüsiga.

§ 11. Toote, seadme või süsteemi andmekogus registreerimine ja registreeritud toote, seadme või süsteemi andmete muutmine

(1) Viis või enam süsinikdioksiidi ekvivalenti fluoritud kasvuhoonegaase või kolm või enam kilogrammi osoonikihti kahandavaid aineid sisaldav toode, seade või süsteem registreeritakse andmekogus, kui käitleja esitab käesoleva määruse lisades 2 ja 3 nimetatud andmed andmekogule.

(2) Kui toode, seade või süsteem on andmekogus registreeritud ning selle toote, seadme või süsteemi lisades 2 ja 3 esitatud andmed muutuvad, registreerib käitleja asjakohased muudatused registris või teavitab Keskkonnaametit muudatustest kümne tööpäeva jooksul.

4. peatükk

Juurdepääs andmete ja andmete säilitamine

§ 12. Juurdepääs andmekogusse kantud andmetele

(1) Käesoleva määruse § 10 lõike 1 punktides 1–4 nimetatud andmekogu kasutajatel on juurdepääs andmekogusse kantud kasutaja endaga seotud andmetele.

(2) Käesoleva määruse § 10 lõike 1 punktides 5, 7 ja 8 nimetatud andmekogu kasutajatel ning riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutustel on juurdepääs nendele seadusega või seaduse alusel antud ülesannete täitmiseks vajalikele andmetele.

(3) Käesoleva määruse § 10 lõike 1 punktis 6 nimetatud andmekogu kasutajal on juurdepääs sisetehingu täitmiseks vajalikele andmetele.

§ 13. Andmete säilitamine

(1) Volitatud töötaja säilitab registrisse kantud andmeid alaliselt.

(2) Volitatud töötaja säilitab digitaalseid ja paberil alusdokumente 10 aastat.

5. peatükk

Andmekogu pidamine

§ 14. Andmekogu pidamise finantseerimine

Andmekogu pidamist finantseeritakse riieelarvest.

§ 15. Järelevalve

(1) Andmekogu pidamise järele valvavad andmekogu vastutav töötleja ja avaliku teabe seaduse § 53¹lõikes 1 nimetatud asutus.

(2) Andmekogu üle järelevalvet tegema volitatud isikul on õigus tutvuda andmekogusse kantud andmete ja nende alusdokumentidega, siseneda ruumidesse, kus andmeid töödeldakse või kus paiknevad töötlemiseks kasutatavad seadmed, ja saada teavet andmete andmekogust väljastamise ja kasutamise kohta.

(3) Andmekogu pidamisel tekkinud puuduste ilmnemisel on andmekogu volitatud töötleja kohustatud likvideerima puudused järelevalvet teinud isiku määratud tähtjaks.

§ 16. Andmekogu tegevuse lõpetamine

Andmekogu tegevuse lõpetamise otsustab keskkonnaminister kooskõlas arhiiviseadusega ja avaliku teabe seaduse § 43⁹lõike 1 punkti 6 alusel kehtestatud õigusaktiga. Andmekogu likvideerimisel otsustatakse andmete teise andmekogusse või riiklikku registrisse või riiklikku arhiivi üleandmine või andmete hävitamisele kuulumine ning nende üleandmise või hävitamise tähtaeg.

6. peatükk Rakendussätted

§ 17. Määruse jõustumine

Käesolev määrus jõustub 2017. aasta 1. jaanuaril.

ⁱEuroopa Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 2015/2067, millega kehtestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 517/2014 miinimumnõuded, mille alusel sertifitseeritakse füüsilisi isikuid seoses fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate paiksete jahutus- ja kliimaseadmete ja soojuspumpadega ning külmikveokite ja -haagiste külmutusseadmetega ning äriühinguid seoses fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate paiksete jahutus- ja kliimaseadmete ja soojuspumpadega, samuti sellise sertifitseerimise vastastikuse tunnustamise tingimused (ELT L 301, 18.11.2015, lk 28–38);

ⁱⁱEuroopa Komisjoni määrus (EÜ) nr 304/2008, millega kehtestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 842/2006 teatavaid fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate statsionaarsete tuletõrjesüsteemide ja tulekustutitega tegelevate äriühingute ja töötajate sertifitseerimise miinimumnõuded ning vastastikuse tunnustamise tingimused (ELT L 92, 3.04.2008, lk 12–16);

ⁱⁱⁱEuroopa Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 2015/2066, millega kehtestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 517/2014 fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate elektrijaotlate paigaldamise, teenindamise, hooldamise, remondi või kasutuselt kõrvaldamisega või paiksetest elektrijaotlatest fluoritud kasvuhoonegaaside kokkukogumisega tegelevate füüsiliste isikute sertifitseerimise miinimumnõuded ja vastastikuse tunnustamise tingimused (ELT L 301, 18.11.2015, lk 22–27);

^{iv}Euroopa Komisjoni määrus (EÜ) nr 306/2008, millega kehtestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 842/2006 seadmetest teatavate fluoritud kasvuhoonegaasidel põhinevate lahustite kokkukogumisega tegelevate töötajate sertifitseerimise miinimumnõuded ja vastastikuse tunnustamise tingimused (ELT L 92, 3.04.2008, lk 17–20).

Marko Pomerants
Minister

Andres Talijärvi
Kantsler

[Lisa 1](#) Fluoritud kasvuhoonegaasi ja osoonikihti kahandavaid aineid sisaldavate toodete, seadmete, süsteemide ja mahutite ning käitlemistoiimingute registri andmete koosseis

[Lisa 2](#) Andmed fluoritud kasvuhoonegaase või osoonikihti kahandavaid aineid sisaldava toote, seadme või süsteemi registreerimise või ümberehitamise kohta (I osa)

[Lisa 3](#) Andmed fluoritud kasvuhoonegaase või osoonikihti kahandavaid aineid sisaldava toote, seadme või süsteemi registreerimise või ümberehitamise kohta (II osa)

[Lisa 4](#) Andmed fluoritud kasvuhoonegaase või osoonikihti kahandavaid aineid sisaldava toote, seadme või süsteemi võõrandamise, kasutusvalduse ülemineku või kasutuselt kõrvaldamise ja jäätmekäitlejale üleandmise kohta

[Lisa 5](#) Andmed fluoritud kasvuhoonegaase või osoonikihti kahandavaid aineid sisaldava jahutus-, kliimaseadme või soojuspumba käitlemistoimingute kohta

[Lisa 6](#) Andmed fluoritud kasvuhoonegaase sisaldava tuletõrjeseadme käitlemistoimingute kohta

[Lisa 7](#) Andmed fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate elektriyaotlate käitlemistoimingute kohta

[Lisa 8](#) Andmed fluoritud kasvuhoonegaase lahustina sisaldava seadme käitlemistoimingute kohta

[Lisa 9](#) Andmed fluoritud kasvuhoonegaase või osoonikihti kahandavaid aineid sisaldava mahuti omaniku juures hoiustamise kohta